

De jongens van de 'beste school'

Op deze foto uit 1958 staat klas 6 van de St. Jorisschool aan de Tuinstraat in Eindhoven. De jongensschool had een excellente reputatie, want jaarlijks mocht hij het hoogste percentage leerlingen die naar HBS en gymnasium konden, op zijn conto schrijven. Om die reden stuurden zelfs ouders uit Dommelen, Zeelst, Best en Oirschot hun kroost naar deze Eindhovense school.

door Annelies van der Woude

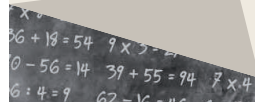
Inzender van de foto is Sjeff Claassen (1946). „Gij komt op de beste school van Brabant”, kreeg hij als klein jochie al te horen. Niet dat hij daar als kind enig belang aan hechtte; dat was meer iets van de volwassenen en de plaatselijke middenstand in het bijzonder. De St. Jorisschool bestond uit een mix van alle rangen en standen, want de school richtte zich zowel op gezinnen uit villa-wijk Den Elzert, als op de middenmoot uit de Rochusbuurt en op de meer volkse Irisbuurt.

In de klas van de foto zat inderdaad van alles door elkaar, zo blijkt tijdens een gesprek met Sjeff Claassen (ingenieur) en oud-klasgenoten Arno van Tuijl (1946, vertegenwoordiger/re-integratieconsulent) en Jan van de Donk (1945, wiskundeleraar). Ze ontmoeten elkaar in het Stadspaviljoen, de plek waar zij dertig jaar geleden een reünie hadden van hun lagere schoolklas (zie foto-inzet). „Er waren twee zesde klassen”, vertelt Sjeff. „De ene bestond uit leerlingen die naar de HBS of het Gymnasium zouden gaan en in de andere klas zaten de jongens die de mulo of een beroepsopleiding gingen doen.” Arno: „Die splitsing werd pas in de zesde klas gemaakt, daarvoor zat alles door elkaar. Voor de reünie in 1984 werden alle oud-klasgenoten uitgenodigd, in feite de klas zoals die tot en met de vijfde was samengesteld.”

De vaders van zowel Arno als Sjeff waren werkzaam bij Philips. Jans vader was slager. Zijn slagereij zat naast Effting, de kantoorboekhandel die later een reisbureau zou worden en destijds al schoolreises naar de Efteling

IN DE KLAS

Klasgenoten delen veel, maar er komt een dag dat ieder zijns weegs gaat. Het ED belicht deze week zes klassen van vroeger, en gaat op zoek naar de verhalen

regelde. In de klas zaten ook Georg en Marc, de zonen van respectievelijk de directeur van het Binnenziekenhuis en Henri van Abbe, directeur van de Karel I sigarenfabriek. En Ed en Joost, de zonen van burgemeester Notermans uit Best en de bierbrouwer uit Dommelen. Zij kwamen dagelijks naar school gefietst. In dezelfde klas zaten ook een aantal van de Van Poppel-tjes, de aardige straatschoffies die met veel broertjes in een onbewoonbaar verklaarde woning aan de Hoefkestraat woonden. Ze waren vaker niet dan wel op school, meestal waren ze bezig om oud papier en oud ijzer op te halen.

Gedrieën schetsen de heren een beeld van hun kinderjaren in een hecht buurtje in de stad. Een tijd die zij als zorgeloos hebben ervaren, zonder auto's en televisies. Overigens hadden ze bij Jan thuis al een televisie in 1952. „Er werden toen nauwelijks Nederlandse programma's uitgezonden”, vertelt Jan, „bijna alles was Duits. Maar je zag niks, alleen maar sneeuw. Het geluid was wel goed en daar heb ik heel

• Klas 6 van de St. Jorisschool in Eindhoven in 1958. Op de achterste rij staat Jan van de Donk (links van de regenpijp). Sjeff Claassen is de jongen voor het linkerraampje van het rechtervenster. Op de voorste rij zit als vijfde van links Arno van Tuijl, het blonde jongetje met bril.

foto's L.H.F.M. Janssen/Eindhoven-imbeeld.nl

goed Duits van leren spreken. In Duitsland denken ze dat ik een geboren Duitser ben.”

Het was een overzichtelijke tijd met duidelijke kaders, jaren waarin de verzuijing hoogtij vierde. Sjeff: „Ons leven speelde zich af in drie cirkels: de school, de scouting en het koor van de St. Joriskerk. Overal kwam je elkaar tegen, de sociale controle was groot.” Jan: „En de middenstanders steunden elkaar. Schoenmaker Verkuilen kocht zijn vlees bij mijn vader en wij gingen altijd naar Verkuilen voor schoenen.” Arno: „Ik weet nog dat ik wel eens andere schoenen wilde, modieuzer. Verkuilen had alleen maar van die hoge Robinsons. Maar nee, geen denken aan dat wij ergens anders om nieuwe schoenen zouden gaan.”

Iedereen hield zich aan deze ongeschreven regels. Was je fiets kapot, dan ging je eerst naar Heerings, dan naar Schaap en dan

...

De drie Eindhovenaars omschrijven hun jeugd als zorgeloos, zonder auto's en televisies

naar Van Gestel. Middenstanders waren loyaal aan elkaar. De mannen herinneren zich dat ze veel voetballen en eindeloos speelden in de greppels en hutten op het terrein achter het Clarissenklooster aan de Stratumsedijk en achter schoenhandel Verkuilen. Arno: „Tijdens de pauze gingen we stiekem snoep kopen in het snoepwinkelje van Bertje van de Broek: heerlijke trekdroppen en spekkies voor een paar cent. Als de meester dit in de gaten had, moesten wij het snoep afgeven en kregen we het niet meer terug.” Sjeff: „Op weg naar school

moest ik altijd langs Kessels, de doodskistenmaker. Dat vond ik altijd een beetje eng.” Jan: „De resten zaagmeel van de kisten gingen altijd naar mijn vader, daar rookte hij de vleeswaren op.” Hoe anders was de tijdsgeest in 1984, tijdens de reünie. De wereld was compleet veranderd, opgestoten in de vaart der volkeren. En de jongetjes van toen zaten in de bloei van hun leven, het gros met mooie carrières, gezinnen en kinderen. „Niek, vroeger een apart figuur, kwam voorrijden met een grote auto en een mooie jonge vrouw”, herinnert Arno

zich. „Als vastgoedhandelaar in Amsterdam had hij toen een geschat vermogen van honderd miljoen gulden.”

Niet iedereen kwam naar de reünie, met redenen. „Jullie nostalgische gevoelens kan ik nochtans begrijpen, zonder ze te delen”, schreef een oud-klasgenoot. En een boerenzoon uit Oirschot wilde niets meer met die tijd te maken, omdat hij volledig getraumatiseerd was geraakt door de enorme afstanden die hij dagelijks als klein manneke had moeten fietsen. Drie oud-klasgenoten hadden zelfmoord gepleegd.

Vele anderen kwamen wel. Zo ook twee Van Poppeltjes, Ad en Tonny. Arno vertelt: „Ad vroeg aan oud-klasgenoot Bert wat hij tegenwoordig deed. Die zei dat hij burgemeester was geworden in Waspik. 'En wat doe jij?' had Bert vervolgens aan Ad gevraagd. 'Ik heb een schoonmaakbedrijf', zei Ad tegen Bert, 'maar vertel eens... wie maakt bij jullie eigenlijk het gemeentehuis schoon?'”

Arno, Jan en Sjeff vinden het leuk om nog een keer een reünie te organiseren. Oud-klasgenoten kunnen mailen naar Arno van Tuijl: apjfantuil@onsbrabantnet.nl.